
Državni izpitni center

M 0 4 2 1 9 1 1 5

JESENSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 31. avgust 2004

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

1. kolesarjem/izletnikom/ljubiteljem kolesarjenja/bralcem revije Gea; strokovna besedila/praktično strokovna/publicistična (po 1 točko) 2 točki
2. zemljevid; fotografiji/sliki; Njihova vloga je nazorneje prikazati pot. (po smislu) (po 1 točko) 3 točke
3. a, b, g (po 1 točko) 3 točke
4. Izhodišče izleta je vas Dragonja, ki leži ob glavni cesti čez preval Križišče. 1 točka
5. Samostalniško izražanje je značilnost publicističnega naslovja, zato je osebna glagolska oblika izpuščena. (po smislu) 2 točki
6. NE (1 točka)
Naslov Dragonja in Tonina hiša nam le delno pove temo besedila. Brez nadnaslova ne moramo sklepati, da je predstavljena kolesarska tura in ne le kulturnozgodovinske znamenitosti Tonine hiše in naravne lepote ob reki Dragonji. (po smislu) (2 točki za utemeljitev v dveh povedih) skupaj 3 točke
7. 4, 2, 3, 1 (vse ali nič) 2 točki
8. b 2 točki
9. neposredno (1 točka)
Pisec predstavi več kot 60 zanimivih kolesarskih izletov, med katerimi je tudi izlet po dolini reke Dragonje in obisk Tonine hiše. (po smislu) (1 točka) skupaj 2 točki

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

1. do Dragonje je dosti zanimiveje raziskovati obalo/zelo prijetno za kolesarjenje/vmes se lahko ustavimo .../na katerih se voda poigrava z gravitacijo in našim občudovanjem (za vsak pravilni izpis po 1 točka) 3 točke
2. opisovanje 2 točki
3. tretji/ednina; prva/množina; tretji/ednina (za 3 pravilne ugotovitve 2 točki, za 2 pravilni ugotovitvi 1 točka) 2 točki
4. vstopimo – povedek (1 točka), v skrivnostni svet reke Dragonje, njenih pritokov in Šavrinskega gričevja – prislovno določilo kraja (1 točka); vsi prilastki (1 točka) 3 točke
5. Naselbinska: vas Dragonja, Križišče, Koper, (vas) Sveti Peter, Šmarje pri Jelšah, Črni Vrh nad Idrijo.
Nenaselbinska: Hrvaška, reka Dragonja, Šavrinsko gričevje, Slovenska Istra.
(Upoštevamo samo pravilne zapise. Vsak napačen odgovor izniči pravih zapisov = 6 točk, 9 = 5 t., 8 = 4 t., 7 = 3 t., 6, 5 = 2 točki, 4, 3 = 1 točka) skupaj 6 točk
6. Tonina hiša nima preproste zunanjsčine. = 1 točka
Nismo srečali skupine kolesarjev. = 1 točka
Nismo občudovali Šavrinskega gričevja. = 1 točka skupaj 3 točke
7. a) kolesar, kolovoz, kolesarstvo (po 1 točka = 3 točke)
b) kolovoz (2 točki) skupaj 5 točk

8. /s/, /s/, /t/, /u/, /v/ (5, 4 pravilni zapisi = 2 točki; 3, 2 = 1 točka) skupaj 2 točki
9. praviljično, vzhod, lesti, navzgor, ognjišče, življenjski, vzpenjam se, zunanjščina decembrski (Za 9 popravkov 4 točke, 8, 7= 3 točke, 6, 5 = 2 točki, 4, 3 = 1 točka. Vsak napačni popravek izniči pravilnega.) skupaj 4 točke
10. jeleni/m. s., mn.; srnjad/ž. s., ed.; drevje/sr. s., ed.; drevesa/sr. sp., mn.; gričevje/sr. s., ed.; grič./m. sp., ed. (Upoštevamo le pravilni zapis spola in števila v nizu. 6, 5 = 3 t., 4, 3 = 2 t., 2, 1 = 1 točka) 3 točke
11. ravninska/nižinska pokrajina, težja tura, stranska cesta, novi mlini, domači prašiči, nizke krošnje (6 pravilnih protipomenk = 3 točke, 5, 4 = 2 točki, 3, 2 = 1 točka) 3 točke
12. leči (1 točka)
Lezi v posteljo! Ležem v posteljo. Legel bi v posteljo. (1, 1, 1) skupaj 4 točke
13. Samo v mlinu se dvakrat pove. Speljati vodo na svoj mlin. (Za vsak pravilno izbran frazem 2 točki.) 4 točke
14. dvesto metrov, na dvestotrinajstem metru (vse ali nič) 2 točki
15. S/2 S/2 S/
 / S/ S
(po 2 točki) 4 točke
16. Osebek: Kolesarjenje je moj najljubši šport. (2 točki)
Povedkovo določilo: Moj najljubši šport je kolesarjenje. (2 točki)
Desni neujemalni prilastek: Izšel je vodnik kolesarjenja po Sloveniji. (2 točki) skupaj 6 točk
17. ki/z oziralnim zaimkom (relativizacija); njen/pozaimljanje (po 2 točki) 4 točke

IZPITNA POLA 3 A

Zgled:

Mateja Novak
Lendavska 2
9220 Lendava

Življenjepis

Rodila sem se 12. 2. 1987 v Murski Soboti materi Elizabeti in očetu Janošu. Starša sta zaposlena, mati je knjižničarka, oče pa delavec v Nafti Lendava.

Dvojezično osnovno šolo sem končala z odličnim uspehom, zdaj pa obiskujem tretji letnik gimnazije v Dvojezični srednji šoli v Lendavi. Oba letnika sem končala z odličnim uspehom.

V osnovni šoli sem sodelovala na raznih tekmovanjih in osvojila zlato Cankarjevo in srebrno Vegovo priznanje, v drugem letniku gimnazije pa sem sodelovala v debatnem krožku in ekipno smo osvojili prvo mesto na državnem tekmovanju v debatiranju.

Vsebinska ustreznost: 0–10 točk

Kdaj (se je rodil):	2 točki
Kje (se je rodil):	2 točki
Kačero šolo je končal:	2 točki
Uspeh v OŠ:	2 točki
Konjički:	2 točki

Zgradba: 0–2 točki

Obseg v predpisanih mejah.

Za več kakor 5 besed pod/nad omejitvijo se odbije 1 točka, za več kakor 10 pa obe.

Za smiselno členjenost na odstavke 1 točka.

Jezikovna pravilnost: 0–6 točk

Za 4 istovrstne ali 3 raznovrstne napake se odbije po 1 točka.

Slog: 0–2 točki

Načela praktične stilistike. Poudarjene so jasnost, jedrnatost in primernost. (Za upoštevanje dveh načel 1 točka, za upoštevanje treh 2 točki.)

IZPITNA POLA 3 B

MERILA ZA VREDNOTENJE IN TOČKOVANJE

Vsebinska ustreznost: 0–8 točk

Kdo (vse se je izleta udeležil):	2 točki
Kje (so kolesarili):	2 točki
Kdaj (je izlet potekal):	2 točki
Kaj (so si ogledali):	2 točki

Zgradba: 0–4 točke

Obseg v predpisanih mejah (200–250 besed): 2 točki

Za 10 pod/nad omejitvijo se odbije 1 točka, za več kakor 15 pa obe.

Upoštevanje besedilne vrste, subjektivno ubeseditveno stališče 2 točki.

Slog: 0–2 točki

Načela praktične stilistike: jasnost, jedrnatost, živost. Upoštevanje dveh načel 1 točka, treh 2 točki.

Jezikovna pravilnost: 0–6 točk

Za 4 istovrstne ali 3 raznovrstne napake se odbije po 1 točka.

IZPITNA POLA 4

1. tolminske kmete/romarje/kolektiv/ključarje; (krčmarja) Matka in (njegovo hčerko) Tino (Dovoljen zapis tudi v imenovalniški obliki. Vse ali nič.) 2 točki
2. pramenska 2 točki
3. Tina je zaradi zgodovinskih okoliščin tragičen lik, ker se v sedmem mesecu nosečnosti odpravi na pot, da bi se pokorila za svoje grehe. (po smislu) 4 točke
4. Sram ga je, ker bo Tina rodila nezakonskega otroka. (po smislu) 1 točka
5. Vodilni ali smerni motiv v noveli je Tinino hrepenenje, da bi poljubila še enkrat Janezovo glavo.
»O, Janez! Vzela bom tvojo glavo v naročje, Janez, poljubila bom roke in noge krvave in oči, da /.../.«
(Razlaga vodilnega motiva 2 točki, izpis 2 točki.) 4 točke
6. s Salomo 2 točki
7. strašen/strašna (1 točka)
npr. strašna tihota, strašna pesem (1 točka) skupaj 2 točki
8. primera/komparacija; inverzija/obrnjen besedni red;
mnogovezje/polisindeton;
mnogovezje/polisindeton; /inverzija
primera/komparacija
(Za vsako poimenovanje skladske ali besedne figure 1 točka.) 4 točke
9. Kakofonično ali grdoglasno je, saj deluje kot krik obupanega človeka zoper vsakršne galjote sveta, obenem pa je »luč na pot njegovi hčerki Tini«. (po smislu) 3 točke
10. peruti strašnega pomračnika/tega nedolžnega hudičevega brata/duše uročene v mišje in ptičje telo (dovoljen izpis tudi drugih ekspresionističnih podob) 3 točke
11. Tinin porod na koncu novele simbolizira življenje, vero v pravičnost in svetost ljubezni. (po smislu) 4 točke
12. Ko Meta rojeva, ima vizijo, da se je spustila Marija iz nebes in ji pomaga pri rojstvu. (po smislu) 4 točke
13. c) razsvetljenski 1 točka
14. (romana) Tolminci; zgodovine/kmečkih puntov; zvečer pred tretjim petkom v aprilu leta 1714 (1, 1, za natančen datum 2 točki) 4 točke